

Innhold

I. Forord.....	3
II. Innledning.....	4
III. Bakgrunn og forberedelse.....	5
1. Hvorfor behov for loge	5
2. Rebekkaforening, medlemmer og arbeid	5
IV. Instituering av logen	8
1. Instituering	8
2. Navn – og forklaring, bakgrunn	10
3. Chartermedlemmene	11
4. Charteret.....	12
V. Etableringsfasen.....	13
1. Det første embedskollegiet.....	13
1. Medlemsutviklingen frem til krigsutbruddet i 1940.....	17
2. Andre sentrale hendelser i første 5–10 års perioden	17
VII De neste 80 årene	17
1. De Hvite Liljer fra 1940 – 1950.....	17
2. De Hvite Liljer – Oppstart etter krigen.....	18
3. De Hvite Liljer 1950 – 1975.....	19
4. De Hvite Liljer 1974 – 1984	21
5. De Hvite Liljer 1984 – 1994.....	23
6. De Hvite Liljer 1994 – 2004	24
7. De Hvite Liljer 2004–2014.....	26
VIII. Medlemmene.....	28
1. Medlemsutviklingen etter de første årene	28
2. Forberedelse til opptak og utviklingsprogram	29
3. Ettermøtene som sosial møteplass.....	29
4. Andre møteplasser for logemedlemmer	29
IX. Møtesteder.....	30
1. Møtestedet ved installasjon	30
2. Senere møtesteder	31
X. Samarbeid med andre loger.....	34
1. Vennskapsloger.....	34

2. Fellesmøter	35
3. De Hvite Liljer som Moderloge	36
XI. Sosialt arbeid	37
1. Innad	37
2. Utad	37
XII Avslutning.....	42

I. Forord

23. mars 1924 stod det å lese i dagspressen i Kristiansand:

«Lørdag og søndag blev her i byen innstiftet en såkalt Rebekkaloge, en kvinnelig avdeling av den store internasjonale Odd Fellow Ordenen.

Og her starter vår historie om logen med de 18 søstrene som tre år tidligere hadde dannet Kristiansand Rebekkaforening i Børsens lokaler og til de 94 søstrene som feiret Loge nr. 7 De Hvite Liljers 90 års jubileum i mars 2014 i logenes eget hus i Festningsgata 2.

Vi er fire søstre:

Eks OM Gunvor Homme Jakobsen, OM Britt Eili Lykkås, Sekretær Marit Vetås, Skattmester Elisabeth Sølvberg som ble inspirert til å finne ut mer om vår loges utvikling gjennom disse 90 årene.

Arkiver mm er godt tatt vare på så vi har ikke manglet tilgang på stoff. Kunsten var å ikke bli så engasjert i å lese stoffet at vi glemte at vi skal få noe ned på papiret også. Målet vårt har vært å lage et dokument som forteller om store og små begivenheter og om søstre som har satt sitt preg på logen disse 90 årene. Vi håper dette kan bli dokumentet kan bli til glede både for våre nåværende og våre fremtidig søstre som vil gjerne vil vite mer om vår loges historie.

Vi takker Embedskollegiet i Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer 2013-2015 v/OM Rita Landsverk som ga sin tilslutning til prosjektet vårt.

II. Innledning

Prosjektoppgaven har blitt organisert som et gruppearbeid, der alle fire søstrene har deltatt på lik linje. Vi har samlet inn og gjennomgått allerede eksisterende materiale som sier noe om logens historie, - det være seg protokoller, festskrift, gamle bilder og historier. Vi har også intervjuet søstre som har vært lenge med i logen. Tore Lund Andersen's bok « Om Odd Fellow Ordenens Liv og Virke på Agder» , har også vært nyttig for oss i vår arbeid.

III. Bakgrunn og forberedelse

1. Hvorfor behov for loge

Tirsdag den 8. februar 1921 kom Stor Sire br. Sam Johnson til Kristiansand og holdt et meget opplysende foredrag om Odd Fellow Ordenens virke og store, betydningsfulle arbeid i mange land. Foredraget ble holdt om formiddagen for innbudte interesserte i Klubbets lokaler.

Av de referatene avisene brakte onsdag 9. februar, fremgår at Johnson holdt et glitrende fremført foredrag for en heller beskjeden, men lydhør forsamling. Han innledet foredraget med å gi en oversikt over Odd Fellow Ordenens historie, dens arbeid, målsetting, hvorefter han gikk nøyere inn på dens grunnleggende etiske prinsipper og pekte på at Ordenen er noe langt mer enn gjensidig, økonomisk og moralsk støtteorganisasjon for sine medlemmer. Han fremholdt at dens målsetting er tuftet på det mest ideelle grunnlag, som bl.a. innebærer at ethvert ordensmedlem, høytidelig har lovet å motarbeide det onde i seg selv, å legge bort egoismen og å innrette seg mot sine medmennesker med et elskverdig og velvillig, "What can I do for you?" Og, understreket han, hver eneste en som forplikter seg dermed på å gå inn under – og bøye seg for – dens etiske holdninger, som alle sentreres om dette ene, nemlig "å arbeide mot det onde i seg selv for derved å bli et bedre og mer samfunnsnyttig medmenneske". Det er på dette grunnlaget at Ordenen – overalt hvor den i årenes løp har arbeidet, har greid å sette utallige humanitære tiltak ut i livet både i Amerika og i Europa.

Johnson avsluttet foredraget sitt med å innby til stiftelse av en loge av Ordenen i Kristiansand.

2. Rebekkaforening, medlemmer og arbeid

Allerede samme kveld meldte det seg 18 damer, som ble opptatt i innvielsesgraden, nemlig;

Ursula Normann, Andrea Hock, Margrethe Andersen, Waldis Heggelund, Aashild Abrahamsen, Kamilla Støylen, Cate Due, Missa Tangvald Olsen, Elisabeth Tangen, Torborg

Ingeman Tønnessen, Ingeborg Nielsen, Aasta Bang Hølaas, Sigrid Bang Calmeyer, Gudrun Sejersted, Birgitte Heggebø, Alette Wergeland Stephensen, Alfrida Haugen og Maja Bjørneboe.

Uten tvil var det Gunvor Jost Due som i egentlig forstand stod bak alle sider ved forberedelsen til, og gjennomføringen av dette formiddagsarrangementet – og de senere begivenheter.

Tidlig på kvelden innledet Stor Sire med å innvie Børsens møtelokaler i Rådhusgaten 3 til Ordensbruk. Deretter – assistert av Ordenssøstre Signe Mohn, Dagny Halvorsen og Gunvor Marie Jost Due – tok han opp av 18 av fru Dues nære venninner og venninners venninner i Ordenen – og ga dem medlemskap i Rebekkaloge nr. 1 Sct. A. Sunniva. Noe senere på kvelden ble de nye Ordenssøstre som i mellomtiden hadde dannet Kristiansand Rebekkaforening med fru Due som formann, for annen gang ført inn i den ny innvidde logesal og tildelt Rebekka-institusjonens første trinn.

Tre av de 18 kvinnene - Gunvor Marie Jost Due, Andrea Hock og Torborg Ingeman Tønnesen – som var med og dannet Kristiansand Rebekkaforening, satt også i styret for Kristiansand Sanitetsforening. Kristiansand Sanitetsforening ble startet i 1897. Andrea Hock, et av Kristiansand Sanitetsforening store navn, en kvinne det stod respekt av i videste forstand, for sitt pågangsmot, sin uredhet, sin glødende optimisme. Alle tre hadde sammen med samtlige sanitetskvinner i byen personlig kausjonert for lån som Sanitetsforeningen hadde tatt opp, ved å pantsette bankbøkene sine. Dette hadde de gått inn på for foreningen skulle bli satt i økonomisk stand til å bygge det nye tuberkulose hjemmet på Kongsgård. Dette sier om hvilken idealisme disse kvinnene var besjelet av. Nå skulle denne idealismen også komme ordensarbeidet på Sørlandet til gode.

Etter innvielsen ble alle forfremmet til 1. trinn, og disse 18 søstre og Str. Gunvor Marie Jost Due dannet Kristiansand Rebekkaforening.

Gunvor Marie Jost Due, som var 3.trinns søster i Rebekkaloge nr. 1. SCT.A. SUNNIVA i Oslo, ble den drivende kraft i den nye Rebekkaforening, som i 3 år slet temmelig hardt med utlodninger og arbeid for å skaffe midler til det store formål, å hjelpe andre. Likeledes skulle det samles kapital til den vordende loge.

Som det fremgår av regnskapsbok fra 1921 bidro alle søstrene med «startkapital» til den nye foreningen.

21			
kr.	8	Ursula Normann	45 00
		Andrea Olsen	45 00
		Lashild Abrahamson	45 00
		Margethe Andersen	45 00
		Haidis Heggelund	45 00
		Samilla Støylen	45 00
		Eate Due	45 00
		Misse Taugvald Olsen	45 00
		Elisabeth Taugen	45 00
		Torborg Tinnem	45 00
		Ingeborg Nilssen	45 00
		Lista Bang Olsen	45 00
		Liquid Fruy Casmeys	45 00
		Gudrun Petrusen Tjøstet	45 00
		Birgite Keggbo	45 00
		Helene Veyplund Stephensen	45 00
		Alfrida Taugen	45 00
		Maja Bjørnsbo	45 00

IV. Instituering av logen

1. Instituering

Lørdag den 22. mars 1924 ble loge satt i de lokalene i Børsen, som drøye tre år tidligere var innviet til Ordensbruk. Deretter ble de 18 søstrene som tirsdag 8. februar 1921 ble tatt opp i Ordenen, først forfremmet til Den Edle Kjærlighets Trinn, for så å bli opphøyet i Den Høye Sannhets Trinn. Dermed var Kristiansand Rebekka forening minst ett år forsinket, klargjort for en ny æra.

Dagen etter, søndag den 23. mars 1924 ble De Hvite Liljer instituert som Den Uavhengige Norske Storloges første Rebekkaloge – og til da eneste Ordenenhet – mellom Kristiania og Stavanger.

Opptakelsen og installasjonen ble foretatt av Stor Sire br. Sam Johnson, Stor Sekretær Carl Severin Habberstad, DDSS Ingvald Haaland, OM Dagmar Halvorsen, Eks OM Signe Mohn, OM Elisa Andersen og br. A. Skaanland fra Stavanger som foresto alt det seremonielle i forbindelse med forfremmelse, instituering av Logen og installasjon av det nye embedskollegiet.

Utdrag fra dagspressen:

**En Rebekkaloge
stiftet her.**

**En kvindelig afdeling av Odd
Fellow Ordenen.**

Bordag og søndag blev her i byen indviast en saataldt Rebekkaloge, b. v. s. en kvindelig afdeling av den store internationale Odd Fellow orden, et hemmelig samfund som med et medlemsantal av over 2 millioner mænd og nærvæd 1 million kvinder er en av de mest udbredte ordener i Europa og Amerika. Efter alt vi har erfart om denne ordens sterke etiske reising, dens mægtige indflydelse paa sine medlemmer og de sterke kræfter den i forskjellige lande har sat i virksomhet i ugenæstskjærlighetens og forbragelighetens tjeneste, tror vi, at vor by kan glæde sig over at være blit arnested for en afdeling av denne orden.

Formanden for den heroverende Rebekkaloge er fru Gunvor Føst D u e, næstformand fru Hilpinde Stølen.

23. 3. 1924.

2. Navn – og forklaring, bakgrunn

De Hvite Liljer har Rebekkaloge nr. 1 Sct. a. Sunniva som sin moderloge.

Våre søstre valgte De Hvite Liljer som sitt navn. Vår moderloge Sct.a. Sunniva var nemlig avbildet med en lilje der hun strekker seg mot Rettferdighetens Sol.

Den hvite, vakre lilje er symbol på selve hjertets renhet. Den har sin rot i jorden, men strekker sin store åpne blomsterkalk mot solen.

”Navnet DE HVITE LILJER forteller enhver så vel innenfor som utenfor våre rekker om noe vakkert. Liljen har gjennom uminnelige tider talt til menneskets estetiske sans og vi finner den derfor brukt i stilisert form i de forskjellige gamle utsmykninger og ornamenter. Fra heraldikken kjenner vi den best gjennom bourbonernes ”franske lilje” som også i vår tid stadig går igjen som dekorativt motiv.

Liljen har riktignok som de fleste blomster sin rot i jorden, men den strekker sin store åpne blomsterkalk mot himmelen akkurat som det virkelige rene og uselviske menneske alltid vil ha sitt sinn og sine tanker henvendt mot den evige himmel også når det lever sitt jordbundne liv.”

(Tore Lund Andersen: *Om Odd Fellow Ordenens liv og virke på Agder gjennom 88 år*)(Kristiansand 2009), s. 36

De Hvite Liljer hadde ikke den gang noen broderloge å lene seg til i Kristiansand, men Ingvald Haaland, en ordensbror fra Stavanger, ville gjerne støtte den nye logen i Kristiansand. Bror Wilhelm Rentz som i glede over at De Hvite Liljer møysommelig hadde sprengt seg vei opp gjennom den karrige grobunn på Sørlandet, skrev den vidunderlige logesangen. Ser vi på teksten nøye, ser vi ikke bare for oss hvilke anstrengelser denne ”Liljebuketten” endelig klarte å sprengte seg vei opp i dagen på, men også den nære tilknytning til Sanitetsforeningens bestrebelser på å bekjempe sykdom og nød. I sangens tredje vers heter det; «Så kom i Liljer Hvite, Odd Fellows milde vår. I kamp og kvide skal mildt i lege sår. Gi mot

til dem som lider og demp hvert angstfullt rop, og når i fremmed skrider, gi lys og fremtidshåp."

SANGEN OM DE HVITE LILJER

Mel,: Bred dina hvita vingar....

*Odd Fellow sterke kjede De Hvite Liljer bandt.
Til kamp er vi nu rede med alt som her vi vant.
De Hvite Liljers renhet skal i vår loge bo,
Gi styrke og gi enhet, gi kjærlighet og tro.*

*Men av De Hvite Liljer som sprang av jordens
skjød, der skaptene rene viljer hvor sannhetstonen
lød. Av liljers hvite krone der åndes ut et bud
Et vell av lyse toner fra Kjærlighetens Gud*

*Så kom, I Liljers Hvite, Odd Fellows milde vår, I
livets kamp og kvide skal mildt I lege sår.
Gi mot til dem som lider og demp og hvert angstfullt rop,
Og når I fremad skrider GI LYS OG FREMTIDS HÅP*

Wilhelm Rentz

3. Chartermedlemmene

Gunvor Marie Jost Due

Kamilla Støylen

Birgitte Heggebø

Torborg IngemanTønnessen

Margarethe Andersen

Ursula Normann

4. Charteret

Charteret som har fulgt logen i 90 år:

Jeg Samuel Johnson Storsire for Den Uafhængige Norske Storloge av Odd-Fellow-Ordenen (I.O.O.F.) gjør vitterlig:

At Den Uafhængige Norske Storloge meddeler vore gode og trofaste søstre Gunvor Jost Due, Kamilla Støylen, Birgitte Heggebø, Thorborg Tønnesen, Margarethe Andersen, Ursula Normann og deres rettsmessige efterfølgere bevilling og ret til at stifte og opretholde en Rebekkaloge i Kristiansand i Kongeriket Norge, hvilken loge skal kjendes og hilses under navn av De Hvite Liljer og have nr. 7.

Jeg stadfæster herved den Storlogens embedsmænd givne bemyndigelse til at instituere denne loge nr. 7 De Hvite Liljer den 23de mars, nittenhundre og fire og tyve.

V. Etableringsfasen

1. Det første embedskollegiet

Følgende embedsmenn ble innsatt:

Ingvald Haaland. Logens Storrepresentant

Eks OM Andrea Hoch

OM str. Gunvor Marie Jost Due

UM str. Kamilla Støylen

Sekretær str. Gudrun Hartmann Sejersted

Skattmester str. Torborg Ingeman Tønnessen

Kasserer str. Signe Gundersen

Kapellan str. Ursula Normann

CM str. Maja Bjørneboe.

Gunvor Marie Jost Due f. 17.04.1861

Opptatt i Loge St .A. Sunniva i 1918

Den 08.02.21 ble Kristiansand Rebekkeforening dannet med Gunvor Jost Due som formann. Rebekkaloge nr 7 De Hvite Liljer ble stiftet 23.03.24 med Gunvor Jost Due som logens første OM.

Gunvor Jost Due representerte De Hvite Liljer i Rebekkarådet fra det ble etablert 23. april 1937 og fungerte fra samme dato som Rebekkarådets Kapellan frem til 18.januar 1940. Gunvor Jost Due var med på å stifte Kristiansand Sanitetsforening hvor hun var med i styret i flere perioder.

Fra 1. mars 1928 og frem til slutten av 1939 representerte hun Kristiansand Sanitetsforening i Kristiansand og Omegns Kvinneråd; et koordinerende organ for byens kvinneforeninger, som ble stiftet 22. januar 1914.

Hun var også leder av "Hjelpeforeningen og stiftelsen for barn" i ca 40 år.

Gunvor Jost Due mottok Kongens fortjeneste medalje i gull 15. mars 1929 med bakgrunn i at hun hadde administrert "Hjelpeforeningen" og Arbeidsstuen for barn

Gunvor Jost Due døde 18.1.1940, 79 år gammel. Da hadde hun vært aktiv omsorgsperson i 65 år.

- Et spennende Ordensliv i ca 20 år
- 43 år i Kristiansand Sanitetsforening
- 40 år leder av "Hjelpeforeningen" og stiftelsen Arbeidsstuen for barn.

Vi ser en morsskikkelse med et levende, varmt hjerte. Ambisiøs og ærgjerrig, men ikke til sin egen fordel. Hun var stolt, men ikke hovmodig. Hun var en kvinne med psykisk mot og økonomisk evne til å sette sine etiske idealer ut i livet.

Gunvor Jost Due hadde en enorm utstråling. Hun var gavmild, blid og vennlig, hadde øye for byens oppvoksende slekt og deres ve og vel lå henne sterkt på hjertet.

"What can I do for you?" ble hennes ledetråd.

Stifter av Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer, Gunvor Jost Due ble minnet 17.04.09 på Kristiansand kirkegård

"I dyp takknemlighet minnes vi de søstre som tok initiativ til å starte opp vår loge og for deres innsats i de første vanskelige år. Hun etterlot seg en stor arv. La oss ta godt vare på den og alltid føre logen fram med den samme iver, glød og kjærlighet som våre stiftere hadde. På vegne av loge nr. 7 De Hvite Liljer legger jeg ned disse blomstene på vår stifters grav i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet". sa OM Gunvor Jakobsen.

(Utdrag fra tale på Kristiansand kirkegård)

Gunvor Jost Dues ordensring (Foto: Anna Maria Andrèsdottir)

En annen markant søster fra de første årene var Maja Bjørneboe som også var mor til forfatteren Jens Bjørneboe.

Maja Bjørneboe var en av stifterne av De Hvite Liljer og Logens første Ceremonimester. De Hvite Liljers første 50 års Veteranjuvel ble tildelt Maja Bjørneboe den 23. november 1971 etter å ha vært tatt opp i Ordenen den 8. februar 1921. Da logen markert begivenheten på sitt møte den 30. mars var ikke 50 års Veteranjuvelen ferdig laget. Eks. Rådspresident Else Støylen, som foretok den høytidelige handlingen, takket jubilanten for trofast medlemskap i alle år, og understreket den elskverdige måten hun som CM hadde tatt i mot nye søstre på med sitt gode smil og varme håndtrykk som hadde gitt mange søstre en indre tro og trygghet.

Maja Bjørneboe ble tirsdag 14. april 1981 hedret i anledning sitt 60års medlemskap i logen. 60 års Veteranjuvelen var ikke blitt tildelt tidligere. Etter søknad fra De Hvite Liljer støttet av Det Norske Rebekkaråd, ble 60 års VeJu tildelt av DDRP Ragnhild Geheb den 24. mai 1983. Med bakgrunn i søknaden kunne den aller første tildeling av en 60 års Veteranjuvel til en Rebekkasøster i Norge foretas.

Maja Bjørneboe døde i 1990 etter 69 års medlemskap i Ordenen.

Fra 60 års veteranjuveltildeling til Maja Bjørneboe

Fra venstre Maja Bjørneboe, Sonja Pedersen og Ragnhild Geheb

(foto: ukjent)

1. Medlemsutviklingen frem til krigsutbruddet i 1940

Da De Hvite Liljer ble instituert i 1924 etter en periode på drøye tre år som Rebekkaforening, rundet Odd Fellow Ordenens historie på Sørlandet en ny milepæl. Til tross for at byens innbyggere fortsatt slet med dårlig økonomi, skjøt ordensarbeidet som ved et trylleslag merkbar fart. Kanskje var det den positive omtalen Fædrelandsvennen ga den nye Logen etter institueringen som gjorde utslaget. Det er i alle fall et faktum at De Hvite Liljer som nå begynte på en ny, anstrengende arbeidsøkt, allerede det første året opplevde en tilgang på 11 nye medlemmer. Fremmøteprotokollen for 1927 viser at logen i løpet av 2 ¼ år hadde en tilvekst på 29 nye søstre.

I tiden frem til 1939 ser det allikevel ut som De Hvite Liljer må ha døyvet en tyngende avgang i form av dødsfall og utmeldelser. Det kommer klart frem av Fremmøteprotokollen for dette året at det bare er 7 søstre tilbake i logens opprinnelige grunnstamme på 19 medlemmer. Opplysningene viser også at logen i løpet av sine første 15 år må ha hatt en tilvekst på minst 47 medlemmer.

2. Andre sentrale hendelser i første 5-10 års perioden.

De første år ble en anstrengende tid i De Hvite Liljer for å skaffe de nødvendige midler til utstyr og inventar, men ved tillatelse til å holde utlodninger greide man å dele ut midler til trengende ved juletider. Samtidig opprettet man et reservefond innen logen.

VI. De neste 80 årene

1. De Hvite Liljer fra 1940 – 1950

Logen hadde ved krigsutbruddet 49 medlemmer. Den 23. september 1940 forbød tyskerne alt logearbeid. Logen ble oppløst, og det ble ødelagt en del verdifullt materiell slik at ikke tyskerne skulle få tak i det. Kontantene ble beslaglagt, men ble frigitt og fordelt mellom logens medlemmer.

Tross inkvisitoriske forhør hos Gestapo hvor OM Hølaas og Sekr. Aune Iversen ble kryssforhørt, samt tyskeres store interesse for vår skattekiste, som de beslagla, lykkedes det oss å lagre hva vi ellers eide av verdier på et loft i Strandgaten.

(Sitat fra De Hvite Liljers CM Maja Bjørneboes beretning i anledning logens 25 års jubileum)

Mange ordensenheter gikk under jorden i løpet av de 5 krigsårene. Dette var også tilfellet med De Hvite Liljer. Damene i logen var sammen i syforeningsmøter. De møttes annenhver tirsdag hjemme hos UM Johanna Hermansen i Torridalsveien 4. De holdt også julefester i Villa Elvegård på Nedre Lund som var hjemmet til CM Marie Stumpf. Dette medvirket til at de holdt kontakten med hverandre og på denne måten var samlet om logens grunnverdier. 7 av søstrene bodde for langt unna og kunne ikke delta på disse samlingene.

2. De Hvite Liljer - Oppstart etter krigen

Logen kom ikke i gang igjen etter krigen før i 1946, nærmere bestemt 1. oktober 1946. Lokalene i børsen var ødelagt av tyskerne. Logen hadde praktisk talt mistet alt på grunn av krigen, og det ble foretatt innsamling blant søstrene til det videre arbeid og utgiftene. Logen fikk tilhold i lokalene til IOGT i Elvegata og møtelokalet der ble innviet. 33 søstre var med i starten i 1946. OM ble søster Johanna Hermansen som var logens UM før krigen. Følgende søstre fylte øvrige embeder: UM Marie Stumpf, Sekr. Ingrid Aune-Iversen, Kasserer Agnete Lunde og Skm. Solveig Hodne. Som fung. Eks OM ble valgt Aasta Bang Hølaas. Solveig Skreiberg ble logens CM.

Bare fire av de 19 søstre som var med og startet logen i 1924, var igjen ved 25 års jubileet i 1949. Det var Eks OM Kamilla Støylen, str. Agnete Lunde og str. Frida Puntervold, samt Maja Bjørnboe. Ved feiringen den 26. mars 1949 fikk de tre førstnevnte overrakt 25 års juvelen.

I 1949 var det fortsatt rasjonering og logens søkte om anvisning av sukker, kaffe, smør og kjøtt. I svaret fra Vest-Agder forsyningsnemnd ble det for 120 deltagere anvist 1,2 kg kaffe, 3,5 kg smør og 3 kg sukker. Kjøtt kunne ikke anvises på grunn av den «vanskelige kjøttsituasjonen».

Av menyen går det likevel frem at det ble servert oksefilet med grønnsaker og vi kan jo bare lure på hvordan de klarte å skaffe oksefilet til 120 gjester.

Arbeidet tok seg opp og mange nye søstre ble tatt opp i logen. Logens humanitære arbeid kom i gang i 1947 med vandrevuggene. Det startet med 2 vugger i 1947 og året etter 2 vugger til. I 1950 startet logen med dukkelotteri som var meget innbringende og gjorde det mulig å gi til trengende til jul, arrangere turer og holde fest for gamle og sinnslidende fra Eg og Dalane sykehus.

3. De Hvite Liljer 1950 - 1975

Igjen er det fred, og logearbeidet er gjenopptatt.

Sammen med brødrene flyttet man i 1950 møtene til "Totalen", som var innviet til våre formål.

Årene gikk med innvielser, forfremmelser, fest- og minneloger, med installasjoner av nye embetsmenn, som frem til 1968 ble foretatt av valgte Rådspresidenter med sine Rådsembetsmenn. En unntakelse fra dette var i 1960, da var bror SDSS Ødegaard sammen med bror DDSS Ramsland til stede og foretok denne høytidelighet. I 1968 og i 1970 ble installasjonene utført av str. DDRP Karen Helene Thorsen, og i 1974 av str. DDRP Thordis Hagen.

Etter et par år med dugnadsarbeid og ominnredning ble det nye ordenslokalet i Festningsgt. 2 innviet den 7. februar 1958 med en storstilt seremoni med representanter fra Den Norske Storloge. Dagen etter holdt De Hvite Liljer sitt første møte i den nye logesalen, hvor Rebekkarådet med Rådspresident Ragnhild Evjen i spissen, foretok installasjonen av embetsmennene for perioden 1958-1959.

I 1959 feiret man 35 års jubileum med festloge, og man hadde den glede å ha besøk av str. Olfrid Bockelie og Vise Råds President Else Støylen.

Den 12. mars 1961 var OM Annie Hübert til stede ved institueringen av søsterloge nr 40 Ingeborg Spager i Hjørring, som vi etter den anledning har betraktet som vår vennskapsloge. Allerede året etter ble våre søstre invitert ned til å overvære en innvielse i den nye loge, og dette besøk var innledningen til stadig tilbakevendende sammenkomster hos hverandre. Mange varme vennskapsbånd er knyttet mellom søstrene ved disse anledninger.

"De Hvite Liljer" feiret i 1964 sitt 40 års jubileum med en høytidelig festloge, med gjester fra fjern og nær, med brødre fra loge Agdesiden og med søstre fra Hjørring. Fra søsterloge Ingeborg Spager overrakte OM Magda Behrens en «meget smukk» lysestake med lys. Hun uttalte håpet om at flammen fra lyset måtte bli et symbol på den kjærlighet og hengivenhet de danske søstre følte for de norske søstre. Jubileet sluttet med en vellykket festmiddag i Klubben.

I 1968 hadde vi fått 4 nye søstre fra Arendal, og den 30. oktober reiste, etter henstilling fra Rådsresidenten, 7 søstre til Arendal og holdt en orientering om Rebekka institusjonen. Allerede året etter kunne man innvie 5 nye søstre, og da antallet var kommet opp i 13, ble Arendal Rebekkaforening stiftet den 1. oktober 1971. Vi var mange søstre fra De Hvite Liljer som var tilstede ved den høytidelige instituering, som ble foretatt av Rådsresident Randi Christoffersen og Rådssekretær Dagny Eide.

Den 17. april 1969 arrangerte herrelogene en festloge i anledning Ordenens 150 års jubileum. Eks. OM og embedskollegiet i De Hvite Liljer var invitert, og OM overrakte en stor og vakker blomsterbukett med gode ønsker for Ordenen, og med en varm takk for at de fikk være med ved denne anledningen.

Men logelivet var ikke bare festlige anledninger. Eldre og yngre søstre preges av optimisme og friskt pågangsmot og lyst til å ta fatt på nye utfordringer, samtidig som de trofast og samvittighetsfullt fortsatte å arbeide på sine mange ulike inn- og utadrettede sosiale oppgaver. Disse er beskrevet i et eget kapittel.

En av søstrene som var med og preget logens arbeid i disse årene var Ragnhild Geheb:

Ragnhild Geheb (3.10.1910-1996) ble opptatt i Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer 5. november 1946. Hun innehadde de fleste verv i Logen, var OM i embedsperioden 1972–1974. Da hun overtok som DDRP i 1981 gikk hun straks i gang med å påvirke Leirens utvikling på Agder. Hun søkte om dispensasjon fra kravet om antall loger og fikk denne. Likeledes fikk hun forandret fremdriftsplanen, slik at opptak av nye medlemmer kunne skje i Oslo istedenfor i Stavanger.

«Hun har således vært og er fremdeles en meget aktiv og engasjert søster i vår loge og har gjort og gjør en stor innsats i logearbeidet i distriktet og dermed også for Ordenen» (sitat: Rådspresident Guro Lie ved tildelingen av 40 års Veteranjuvel i 1986).

Ragnhild Geheb var også aktiv innenfor det politiske liv og var Høyres vararepresentant nr. 3 for Vest-Agder 1965-1969.

4. De Hvite Liljer 1974 – 1984

50 år jubileet for Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer ble feiret lørdag 23. mars 1974 med festloge i Ordenshuset i Festningsgata 2. Det var nær 100 deltagere til stede.

Jubileumsfesten ble holdt i Klubbsekskapet Foreningens selskapslokaler med festsoupe for 113 deltagere under ledelse av OM Eva Finberg. Den siste gjenlevende av logens stiftere, 50

års veteran søster Maja Bjørneboe, fikk overrakt en vakker blomsterbukett med takk for hennes innsats i logen. Søster Maja Bjørneboe kvitterte med å overrekke en nydelig krystallvase m/motiv og hvite liljer.

Årene fra 1975 var meget begivenhetsrik og positiv for De Hvite Liljer. Det var stor tilgang på nye medlemmer og stor aktivitet på Ordenens vegne og innad blant logens medlemmer og utad på det sosiale område.

Fra 1975 hadde logene i Kristiansand bedre arbeidsforhold i Odd Fellowgården i Festningsgata 2. På grunn av utløp av tidligere leieforhold, ble det muligheter til større aktiviteter på mange områder. Mye frivillig dugnadsarbeid er utført, også av søstre fra De Hvite Liljer.

Logen fikk i denne perioden mange gaver. Str. Lilly Ingebretsen forærte i 1975 et orgel til logen som ble plassert i salongen i 2. etasje. Orgelet ble ombyttet til nytt piano i 1978. I 1981 gav str. Ingrid Pettersen en nydelig brodert alterduk og senere en mindre duk i samme mønster til bruk ved installasjon av embedsmenn. Samme år mottok logen en testamentarisk pengegave på kr. 10.000,-. Takket være store øremerkede gaver er logen blitt beriket med gedigne og vakre sølv lysestaker til alteret.

Glassvasen er gave fra str. Maja Bjørneboe

Sølvvasen er gitt av søstrene Dagmar Mesel og Birgith Nygaard. Lysestakene er kjøpt inn for testamentariske gaver logen har mottatt. Den flotte duken til alteret er sydd av og er gave fra str. Grete Olsen (2009)

5. De Hvite Liljer 1984 - 1994

Lørdag 24. mars 1984 feiret De Hvite Liljer sitt 60-års jubileum. Først med en vakker festloge som ble ledet av OM Ebba Jensen etterfulgt av en fest supé på «Klubben».

Str. Maja Bjørneboe som også ved dette jubileet var eldste medlem av logen og eneste gjenlevende av logens stiftere med 60 års veteranjuvel, hilste logen med velvalgte ord og overrakte en gave – en vakker inspektørstav.

I anledning jubileet, gav logen en gave til sosialt arbeid på kr. 2.000,-. Dette gikk til innkjøp av apparat til øyeavdelingen på Sentralsykehuset.

I perioden 1984 til 1994 var det fortsatt fremgangsrike år for De Hvite Liljer. Tilgangen på medlemmer var god. Søstrene løste sine oppgaver både innad i logen og utad med sosialt arbeid på en fin måte.

I denne perioden fikk logen flere «barn». Et «barnebarn» har logen også fått, nemlig Rebekkaloge nr. 93 Kaprifol Arendal. Loge Fortuna er moderlogen.

Lørdag den 16. april 1994 feiret De Hvite Liljer sitt 70 års jubileum med stor deltagelse av 84 søstre og 5 brødre. Først med en vakker og høytidelig festloge, ledet av daværende OM Signe Øvland Andersen, etterfulgt av en fest supé i «Klubben» festlokaler. En av logens eldste medlemmer, str. Solveig Skreiberg, med 59 års medlemskap bak seg, holdt en glitrende tale som sent vil bli glemt. Hun hadde opplevd alle de 21 Overmestere som hadde fungert inntil da.

Str. Solveig Skreiberg ble for øvrig feiret med Festloge 6 år senere da hun oppnådde 65 års medlemskap i De Hvite Liljer.

.

65-års Veteran i Rebekkaloge nr 7 «De hvite Liljer»

Ved Solveig Skreibergs 65-års jubileum ble det holdt Festloge 4. april.

Solveig Skreiberg er født 9. januar 1910, og ble innviet i Rebekkaloge nr. 7 "De Hvite Liljer" 27. mars 1935.

At det ikke finnes Juveller eller ritualer for slike begivenheter, forteller sitt tydelige språk om det ekstraordinære.

Ved taffelet talte DDRP Bjørg Huse og hilste med blomster fra Rådspresident Lillemor Johnsen.

"De Hvite Liljer" har 20 Veteraner. De markerte begivenheten ved å

gi 65-årsjubilanten en langstilket rød rose fra hver av dem.

Ordføreren i Kristiansand kommune, Bjørg Wallevik, var til stede og holdt en hyggelig tale og mintes hva Solveig Skreiberg hadde utført for kommunen. Ordføreren overrakte en krystallvase fra kommunen med innskriften: "Causa triumphat tandem bona", som betyr "Den gode sak seirer til slutt". Jubilanten talte også og dro frem minner fra logens første år, noe som fører logens historie videre til nye generasjoner.

Utdrag fra dagspressen, april 2000.

Solveig Skreiberg:

Str. Solveig Skreiberg ble opptatt i logen 27. mars 1935. Hun var logens Ceremonimester fra 1946 til 1952. Hun var et sosialt engasjert menneske og gjorde en betydelig innsats i logens sosiale virksomhet. Dette avspeiles også i det store arbeidet hun utførte i eldreomsorgens tjeneste og som førte til at hun i en årrekke var daglig leder for «Senter for eldre» i Kristiansand. Hun ble for denne innsatsen hedret med Kristiansand Kommunes Krystallvase. Da hun døde i 2003 hadde hun vært medlem i logen i nesten 68 år. Hun testamenterte et betydelig beløp til logen. Det ble vedtatt å gi beløpet videre til landssaken 2003, Ny barneby i San Vicente i El Salvador. De Hvite Liljer kunne dermed sammen med gaven og egne innsamlede midler, gi et betydelig beløp til Landssaken.

6. De Hvite Liljer 1994 – 2004

Perioden 1994 til 1999 føyer seg inn i rekken av nye fremgangsrike år for De Hvite Liljer. Sett i forhold til landsprognosen, har tilgangen på medlemmer vært tilfredsstillende.

Ved 70 årsjubileet i 1994 var logens medlemstall 120, hvorav 44 søstre var veteraner. Aldersforskjellen var på hele 56 år mellom den eldste og den yngste, så man så få fremtiden med stor optimisme.

En av de søstrene som var en drivkraft i logens aktivitet i denne perioden var

Sonja Irene Pedersen som ble opptatt i Rebekkaloge Nr. 7 De Hvite Liljer 27. mai 1969.

Sonja Pedersen har innehatt de fleste embeder i loge og leir, og her kan nevnes:

- 1974 - 1975 Sekr.
- 1977 - 1979 UM - 1979 - 1983 OM
- 1983 - 1985 Eks. OM

Sonja Irene Pedersen var RR fra 1985 til 1989 og deretter DDRP i perioden 1989 til 1998.

I Leir Nr. 8 Agder var hun HM fra 1985 til 1987 og så Fung. Eks. HM de to påfølgende årene.

Gjennom hele sitt virke hadde hun logens beste for øye. Hun var nøye med at alt skulle foregå etter loven og etiketten. Samarbeid og rekruttering var viktige saker for henne som DDRP. Hun var også opptatt av at alle nye embedsmenn skulle få en god og grundig opplæring, slik at de kunne føle trygghet og sikkerhet i sitt embede. Dette ble godt mottatt.

Likevel var det besøkstjenesten som lå hennes hjerte nærmest, og hun mente at dette var noe av det viktigste logen utfører. Selv gikk hun trofast på besøk til eldre logesøstre som var syke eller som av ulike årsaker ikke kunne komme i logen.

29.09.2009 var en stor merkedag for henne. Da ble hun tildelt sin 40-års Veteranjuvel. Spesielt minnerikt var det for henne at Stor Sire Harald Thoen kom til Kristiansand for å foreta den høytidelige tildelingen.

Sonja Pedersen døde 9.2.2014.

Foto. Anna Maria Andresdottir

7. De Hvite Liljer 2004-2014

Den 23. mars 2014 kunne Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer i Kristiansand feire sine 90 år med jubileums loge og med innbudte gjester tilstede. Logen telte da 96 medlemmer, hvorav 61 søstre var tilstede på jubileet i Odd Fellow bygget i Festningsgata 2.

I Logesalen kunne gjester og søstre glede seg over uroppførelsen av en helt ny jubileums loge, ført i pennen av Storredaktør Kjell-Henrik Henrichs. I samarbeid med søstre i De Hvite Liljer ble logens historikk, sosiale engasjement og veien videre, fremført fra stolene. Fung Organist Bror Tore Lund Andersen og vår egen Kap. Wenche Hunsbedt Svindland sørget for nydelig musikk og sang.

OM la i sin avslutningstale vekt på det dagsaktuelle, på det byggende og samlende, på styrke og ekspansjon. Vi har alle en felles plikt, nemlig å tjene logen. Vår utfordring i årene som ligger foran oss er i fellesskap å ta vare på logen vår. Det gjør vi best ved å tjene logen og ta vare på hverandre

DSS Selle Marie Horntvedt, DSS Hans Balchen, gjester fra Rebekkaloger og Odd Fellow loger i Vest-Agder, leir 8 Agder, leir 14 Sørland, «fadderbarnet» loge Fortuna i Arendal og fra søsterlogen Ingeborg Spager i Hjørring deltok i feiringen sammen med logens søstre.

Etter å ha inntatt en aperitiff, kunne gjestene og søstrene sette seg ved et pyntet festbord for å innta en velsmakende middag servert av brødre fra Loge nr. 28 Agdesiden.

Storrepresentant Agnes Gjellestad fremførte aftenens prolog. Som tradisjonen tilsier ble det utbrakt skål for Kongen, etterfulgt av Kongesangen. Deretter fulgte skål for Den uavhengige Norske Storloge.

Gjestene fikk servert en musikalsk forrett ved logens CM Lisbeth Christoffersen; to flotte sanger om vårens komme. UM Britt Eili Lykkås stod for akkompagnement på pianoet.

DSS Selle Marie Horntvedt rettet i sin tale takk til en høyst oppegående 90-åring. De Hvite Liljer har tradisjon for å ha aktive logesøstre, og det har de vært hele sitt «liv». Hun overrakte også blomster fra Bror Stor Sire.

DSS Hans Balchen minnet om de verdier og grunnprinsipper som vår Orden bygger på. Disse er minst like aktuelle i dag som for 90 år siden, og dette er verdier som overlever uansett skiftende tider og omgivelser.

Som seg hør og bør for en 90-åring vanket det mange gaver fulgt av gode ord. Alle gavene inneholdt bidrag til jubileumsgaven, som logens søstre har bestemt skal gå til «Barnas Hus», et lavterskel tilbud i regi av Blå Kors. Det er enslige fedre med barn som skal tilgodesees. OM Frank Ellefsen holdt takk for maten talen og berømmet både maten, serveringen og underholdningen.

OM Rita Landsverk ved jubileumsmiddagen

Foto: Anna Maria Andrésdottir

VII. Medlemmene

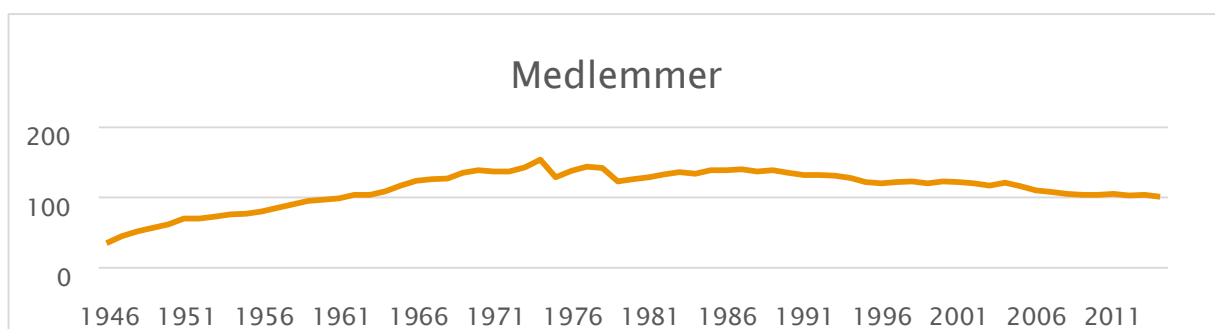
1. Medlemsutviklingen etter de første årene.

Som det tidligere fremgår, var 18 søstre med fra starten. Logen hadde 49 medlemmer ved krigsutbruddet i 1940. 33 søstre var med da logen startet opp igjen etter krigen. Ved utgangen av 1946 hadde logen 35 medlemmer. På ett år økte medlemstallet med 10 slik at 1947 gikk inn i historien med 45 medlemmer. Slik fortsatte økningen jevnt og ved utgangen av 1962 hadde logen passert 100-tallet. 1974 hadde det høyeste medlemstallet med 154 medlemmer.

Logen har vært moderloge og har gitt medlemmer til de nystartede logene. Da Rebekkaloge nr. 51 Fortuna i Arendal ble instituert i 1975 ble 29 søstre overført til denne logen. I 1979 avgav logen 35 medlemmer til den nystartede Rebekkaloge nr. 56 Camilla Collett.

Rebekkaloge nr. 92 Dronning Åsa ble instituert i 1991 og 14 medlemmer gikk over til denne logen. I 2006 ble Rebekkaloge nr. 122 Amalie i Mandal instituert og 8 søstre meldte overgang til denne logen. Moderloge var Rebekkaloge nr. 56 Camilla Collett. De senere år har det vært en liten negativ utvikling og ved utgangen av 2014 var 95 søstre medlemmer i logen, en gjennomsnittlig nedgang på 2 medlemmer.

Nedenstående graf gir en liten oversikt over utviklingen fra 1946 til 2011.

2. Forberedelse til opptak og utviklingsprogram

Fra 1995 ble nevnd for logens Styrkelse og Ekspansjon ansvarlig for gjennomføringen av utviklingsprogrammet. Den enkelte resipiend får en videre opplæring og dypere innføring etter hver gradspassing i henhold til de retningslinjer som foreligger fra Storlogen. I tillegg følger en eldre, erfaren søster de yngre søstrene ut når de ikke har graden som tilsier at de kan overvære deler av logemøtet. Her får de informasjon om lover, sirkulærer og det de for øvrig måtte ha av spørsmål omkring logen.

3. Ettermøtene som sosial møteplass

Ettermøtene er den fremste sosiale møteplassen for søstrene. Alle søstrene deltar i vertinnekomiteen etter tur og står for kveldens servering. Logen har også utnevnt en egen underholdningskomité som står for et kunstnerisk innslag på møtene i form av f.eks. musikkinnslag eller diktlesning. Logen har søstre med mange talenter som får vist seg frem, men også eksterne krefter blir benyttet.

Det blir også engasjert foredragsholdere som snakker om aktuelle temaer i samtiden og logens sosiale engasjement følger opp med besøk fra de foreninger og institusjoner vi har gitt gaver til.

4. Andre møteplasser for logemedlemmer

Formiddagsmøter har blitt arrangert med vekslende oppslutning. Tanken bak var spesielt for eldre søstre som ikke så mulighet for å komme på logemøtene. Det har vist seg at de eldre søstrene er meget flinke til å møte på logens faste møter og behovet for å ha egne formiddagsmøter har derfor ikke vært så stort.

Logens nevnd for styrkelse og ekspansjon har ved flere anledninger arrangert turer for å styrke fellesskapet blant søstrene. Dette er populære tiltak som har fått gode tilbakemeldinger fra søstrene.

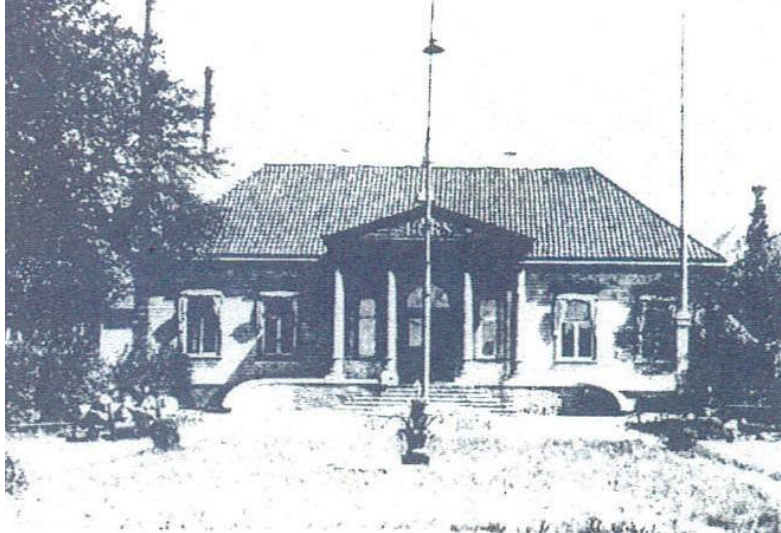
Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer i «vinden» på tur til Danmark i 1995

Som avslutning på vårsemesteret arrangeres det hver vår en «sommertur» som har stor oppslutning blant søstrene. Det er en egen turkomité som står for arrangementet. Da er det gjerne et sted i nærmiljøet som er målet og et felles måltid er alltid høydepunktet.

VIII. Møtesteder

1. Møtestedet ved installasjon

Som det fremgår av tidligere avsnitt ble De Hvite Liljer instituert i Børslokalet i Kristiansand og her holdt de hus frem til krigsutbruddet i 1940 da logen ble oppløst etter tysk befaling.

Gamle Børsen, Kristiansand

Foto: Ivar Hamre Repro

2. Senere møtesteder

Under hele krigen holdt de 40 søstre syforening privat hver 14. dag og julefester. Dette hjalp søstre til å ha kontakt under de vanskelige forholdene som hersket.

Etter krigens slutt tok det enda et år før logen kunne startes på ny. Børslokalet var ødelagt av tyskerne og logene hadde fått nye lokaler i I.O.G.T.'s bygning i Elvegaten. Det nye lokalet ble innviet av Stor Sire Ingvald Haaland og SDSS Ansgar Hegrenæs den 1. oktober 1946.

Logen hadde mistet praktisk talt alt under krigen, så det ble foretatt en innsamling blant søstre til det videre arbeid.

Følgende stod å lese i Rebekkebladet nr. 4/1947

«Nytt losjelokale. Fra Kristiansand meldes at siden Rebekkalosjen fikk innviet sitt nye losjelokale den 1. oktober, er losjearbeidet kommet god i gang og tilslutningen av nye medlemmer er meget god – flere unge str. er allerede innviet. «Aldri har losjen vært så vakker, og aldri har vi elsket den som nå» skriver en str. – og vi er så takknemlige for det vakre losjelokale vi nå har fått»»

I oktober 1949 ble Odd Fellow Broderforening dannet og det som senere skulle bli Nr. 28 Loge Agdesiden leide også de samme lokalene som De Hvite Liljer.

Logene hadde en del utfordringer i bruken av logelokalene, bl.a. temperaturen og følgende står å lese i protokoll fra logemøte 18.mars 1947.

«På grunn av brændselsnød har logen stadig måtte utsette logemøtene».

Det var enighet om å prøve å skaffe seg noe bedre. I 1950 ble det inngått avtale med Det Norske Totalavholdsselskap om leie av lokaler i Festningsgata 9. De ble utført mye arbeid for å gjøre lokalene egnet for logenes bruk, men 14. mars 1950 kunne Stor Sire Ingvald Haaland innvie lokalene i henhold til Ordenens formål.

I 1953 ble det imidlertid Bygg A/L stiftet med det formål å skaffe logene eget hus.

«Bygg A/L» har sitt sete i Kristiansand S., og er et andelslag med vekslende kapital, vekslende medlemstall og begrenset ansvar. Det hadde til formål å kjøpe eller bygge bygning og la denne få et hensiktsmessig forsamlingslokale for I.O.O.F». Slik lød første paragraf i vedtektene som ble godkjent 27. november 1953.

Mange alternativer ble diskutert, men man endte til slutt opp med Festningsgata 2 som ble kjøpt for 300.000 kroner. Det ble lagt ned en formidabel dugnadsinnsats fra logenes medlemmer før lokalene kunne tas i bruk, men den 1. februar 1958 av Stor Sire Harald Østereng stå for innvielsen av lokalene.

Lokalene i Totalen hadde vært benyttet frem til da.

Festningsgata 2 har blitt ombygd ved flere anledninger og det har blitt lagt ned en formidabel dugnadsinnsats fra medlemmenes side. Ordenen disponerer nå hele bygget. Lokaler leies ut til en loge av St. Olav og til private familiebegivenheter for logenes medlemmer. Det er også innredet et eget møterom i kjelleren og dette brukes flittig av logene.

I forbindelse med ombyggingen av 1. etasje i Festningsgata 2 bidro De Hvite Liljer med en flott gave, nye lysekroner og lampetter.

Festningsgata 2, Kristiansand

(Foto: Reinhardt Smestad)

Spisesalen i Festningsgata 2 etter ombygging med en av lysekronene og lampettene som ble gitt i gave av ‘

De Hvite Liljer

(Foto: Anna Maria Andrèsdottir)

Rundt tusenårsskiftet kom det frem forslag fra et par av de fem logene om å selge bygget og å leie lokaler et annet sted byen. Forslaget fikk ikke flertall og logene holder derfor fortsatt hus på en av de flotteste tomtene i Kristiansand.

IX. Samarbeid med andre loger

1. Vennekapsloger

OM i De Hvite Liljer, Annie Hübert, var til stede ved institueringen av loge nr. 40 Ingeborg Spager i Hjørring, Danmark. Datoen var 12. mars 1961. Fra den tid har De Hvite Liljer hatt sin vennskapsloge i Danmark. Allerede året etter ble logens søstre invitert ned til Hjørring for å overvære en innvielse i den nye logen. Det besøket ble innledningen til stadig tilbakevendende sammenkomster på begge sider av Skagerak.

Fortsatt møtes logene annet hvert år, henholdsvis i Hjørring og Kristiansand. Det pleier å være godt fremmøte på disse besøkene som har medført at medlemmene blir kjent og har fått et godt fellesskap. I forbindelse med besøkene blir det avholdt logemøter med innvielse eller gradspasseringer.

Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer på besøk hos søsterloge nr. 40 Ingeborg Spager

(Foto: Anna Maria Andresdottir)

.....og Søsterloge Ingeborgs Spager på gjenvisitt i Kristiansand

(Foto: Anna Maria Andresdottir)

2. Fellesmøter

Logene i Kristiansand har flere felles arrangementer som er åpen for alle medlemmer med ledsagere/familie. Med unntak av Adventstreffet, skifter logene på å ha ansvaret for arrangementene.

Tradisjonen tro står De Hvite Liljer hver første søndag i advent for et arrangement hvor de andre logene er invitert. Det starter med kirkebesøk, etterfulgt av servering av smørbrød, kaffe og kaker i logebygget, hvor det tennes adventslys og synges julesanger.

Årlig arrangeres det juletefest for logemedlemmenes familier. Den logen som har ansvaret sørger for servering av kaffe og kaker. Det er både gang rundt juletreet og besøk av nissen.

17. mai er det åpent hus i Odd Fellow huset i Festningsgata 2. Her kan man fra verandaen og hagen stå og se barnetoget. Innendørs er det servering av kaffe, smørbrød og kaker.

Mange logemedlemmer slutter opp om disse arrangementene.

3. De Hvite Liljer som Moderloge

Rebekkaloge nr. 51 Fortuna i Arendal

I 1968 tok De Hvite Liljer opp 4 nye søstre fra Arendal. Sju av logens søstre reiste til Arendal i oktober samme år for å gi nærmere orientering om Rebekka institusjonen. Året etter ble 5 nye søstre fra Arendal tillagt ordenen. Arendal Rebekkaforening ble instituert fredag 1. oktober 1971 med 13 medlemmer.

Lørdag 31. mai 1975 ble Loge nr. 51 Fortuna i Arendal instituert i Odd Fellow logen Terje Vigens lokaler. Det var Rådspresident Reidunn Jargvoll med assistanse av de øvrige Rådsebedsmenn som foresto institueringen av logen og installasjonen av dets embedskollegium. Det kan nevnes at søster Bjørg Dybing Tønnessen fra moderlogen bidro med vakker sang under institueringen. Ved taffelet hilste Rådsrepresentant Annie Hübert fra moderlogen. Søster Maja Bjørneboe fra De Hvite Liljer tok den nye Logens søstre og gjester med på et tilbakeblikk inn i De Hvite Liljers historie gjennom 51 år og takket til slutt for maten.

Rebekkaloge nr. 56 Camilla Collett

Antall søstre i De Hvite Liljer vokste fort, og 1. juni 1978 ble Kristiansand Rebekkaforening etablert med søster Mossa Grødem som formann. Av de 65 fremmøtte søstre, ble 37 av Moderlogens medlemmer med i oppbyggingen av den nye Rebekka foreningen. Den 23. mars 1979, på moderlogens 55 årsdag, ble Rebekkaloge nr. 56 Camilla Collett instituert. Rådspresident Margrethe Andersen foresto institueringen og søster Mossa Grødem ble logens først OM. Logen ble oppkalt etter Camilla Collett som var søster til Henrik Wergeland.

Rebekkaloge nr. 92 Dronning Åsa

Fredag 25. oktober 1985 ble Farsund Rebekkaforening instituert med De Hvite Liljer som Moderloge.

Lørdag 26. oktober 1991 ble Loge nr. 92 Dronning Åsa instituert. Det var 59 Rebekkasøstre og en bror til stede. Logen ble instituert i Loge Listers ordenslokaler. Rådspresident Arnhild Evjen Deberitz foresto den høytidelige handling. Logens første OM ble søster Elen La-Wola Talleraas. Moderlogen ved OM Ruth Høier Bergh overrakte en Ceremonimesterstav. Det var flere taler og gaveoverrekkelser fra søstrene i De Hvite Liljer.

X. Sosialt arbeid

1. Innad

En viktig del av logens innadrettede arbeid er Omsorgskomiteens besøk hos de søstre som av ulike årsaker ikke lenger er i stand til å møte på logemøtene. Dette er i hovedsak eldre søstre som har hatt et langt logeliv og som setter stor pris på besøk av logesøstre.

De søstrene som ønsker det, får besøk av to logesøstre fra Omsorgskomiteen hver 14. dag. Logesøstrene går to og to på besøk etter at fastsatt skjema.

Søstrene som får besøk, uttrykker stor glede over denne kontakten med logen.

Som fast tradisjon sender vi også blomsterhilsener til våre eldre søstre til jul og til påske, samt til fødselsdager etter fylte 85 år. Pengene som brukes til dette formålet er skaffet til veie av Søsterfondet. Logens vase gis til søstre over 60 år etter 15 års medlemskap.

2. Utad

Det sosiale arbeidet er en viktig del av logens utadrettede arbeid og i tråd med Odd Fellow Ordenens budord.

Logens sosiale arbeid begynte etter freden i 1947 med "vandrevuggene". Dette var barneutstyr som ble lånt ut til vanskeligstilte mødre. Når en mor ikke lenger hadde behov for dette utstyret, ble det gjort i stand og gitt videre til den neste som trengte det. Til tross for rasjoneringsbestemmelsene, som varte til 1952, klarte søstrene med iherdig innsats allerede i slutten av 1947 å dele ut to vugger, og neste år to vugger til, slik at det stadig var fire vugger til utlån. Det var Sosialnemnden som innvilget søknader om utlån, og utlånet ble ordnet gjennom Slumsøstrene.

Det ble sendt søknad til Departementet i februar 1951 om merker til vandrevugger og spebarnsutstyr, men denne ble ikke innvilget.

Det fremgår av Møteprotokollen fra logemøtet 07.10.47 at "etter logen var det festlig samvær hos UM Marie Stumpf, hvor det blev innsamlet til Europa-hjelpen ca. kr 250,-".

I 1950 begynte man med dukkelotteri, som man fortsatte med i flere år. Disse lotteriene ga så gode resultater at det ble anledning til å dele ut større beløp til trengende til jul, ta turer og holde fest for gamle og sinnslidende fra Eg og Dalane sykehus. Likeledes kunne man støtte med bevilgninger til "Redd Barna", det flomherjede Holland, Kreft- og Vanføresaken, Andebu Døvehjem, Selfangeres etterlatte m.v.

Dukkelotteri (Foto: ukjent)

Senere har man hatt større tilstelninger med utlodninger, lotterier og kaffebørs, som har gitt innbringende overskudd til sosialfondet, slik at man videre kunne støtte bl.a. Kvinnerådet (Senter for Eldre), Kongsgårdheimen, Haraldviken, Støttelaget for Multipel Skleroserammede, Odd Fellow Ungdomsforening og Klepp Leirskole. Ett år kunne man hjelpe en handikappet til en helsereise til syden, og i 1973 hadde OM, str. Ragnhild Geheb den glede å kunne overrekke en stor gavesjekk til det nyopprettede feriehjem "Strandtun" ved Harkmark, og et beløp som siden ble brukt til innredning av en salong. De to herrelogene, nr 28 Agdesiden og nr 72 Eterna støttet også opp om denne sak.

Sammen med de to herrelogene fikk man et år ved innsamling av gammelt tøy og filler inn kr 28 000,-. Dette ble sammen med en anonym gave på kr 1 000,- og tidligere innsamlede midler på kr 2 400,- i sin helhet gitt til behandlingshjem for MS-rammede i Hakadal.

I 1973 stod De Hvite Liljer og de to ovennevnte herrelogene sammen om gjennomføringen av "Aksjon Odd Fellow" - en utlodning til inntekt for Redningselskapets nyeste redningsskøyte som skulle bære navnet "Odd Fellow". Lokalt innbrakte denne aksjonen et betydelig beløp. Og sett under ett, så samlet Ordenens brødre og søstre utover hele landet inn så mye at det ble nok til å bygge hele to redningsskøyter.

I perioden 1974 - 1984 var den sosiale virksomheten meget stor i logen. Det ble avholdt en lang rekke arrangementer for pasienter på Eg Sykehus, Kongsgårdheimen, Landeskogen m.m. Det ble tildelt til dels store beløp til forskjellige tiltak, som f.eks. Ekko-kardiograf på Rikshospitalet, til Psoriasisforbundet, Blindeforbundet, Kirkens SOS, Slumsøstrene, Kongsbo m.m. Midlene til alle disse tiltak er stort sett kommet inn ved utlodninger og gaver.

Fra Senter for Eldre ble startet i 1953 og frem til 1981, har søstre fra De Hvite Liljer på frivillig basis hjulpet til med forskjellige arbeidsoppgaver i Senteret.

I anledning logens 60 års jubileum i 1984, skjenket De Hvite Liljer en gave på kr 2 000,- som gikk til apparatinnkjøp til Øyeavdelingen på Sentralsykehuset.

I forbindelse med 70 års jubileet sendte vår loge en gave på kr 5 000,- til Medisinsk Vitenskapelig forskningsfond. Dessuten ble 8 trygghetsalarmer gitt. Overleveringen fant sted i vårt Ordensbygg. Tilstede var Kristiansands ordfører, logens OM og de fire omsorgslederne. Logen besluttet at jubileumsgaven ved 75-års jubileet, - musikkanlegg med diverse CD-plater samt bøker - skulle gis til Alderspsykiatrisk avdeling ved Vest-Agder Sentralsykehus.

Den sosiale virksomheten fortsatte å være stor også i de neste årene. Begge sosialnevndene var meget aktive. Den ene nevnden samarbeidet med "Agdesiden" om arrangementer for eldre på institusjoner. Gjennom den andre sosialnevnden støttet søstre ulike formål, slik

som Kirkens SOS, Krisesenteret, Slumsøstrene, Kirkens Nødhjelp, minibuss til eldre, støtte til sosialt arbeide ved Dykkersenteret og kreftsaken. Søstrene har også støttet Lillebølgen bo- og behandlingssenter for fysisk og psykisk utviklingshemmede. I tillegg er det gitt økonomisk støtte til Kirkens Ungdomsprosjekt og til Barn og Unges Kontakttelefon i regi av Røde Kors.

I 1997 ble to personer fra Agderfylkene sendt på Pilgrimsreise til FN i New York på logenes regning i Odd Fellow Ordenens regi. Dette tiltaket har fortsatt, og en ungdom fra Vest-Agder velges hvert år ut til å delta på dette. De Hvite Liljer støtter dette økonomisk.

I 1990 adopterte De Hvite Liljer et fadderbarn - en fem år gammel gutt - fra SOS barnebyer i Østerrike. Det ble sendt fødselsdagsgaver, julegaver og månedlige bidrag i mange år. Vi har nå ikke lenger et spesielt fadderbarn, men gir månedlig økonomisk støtte til SOS barnebyer sitt arbeid.

26. februar 2001 så et nytt tiltak i regi av Rebekka- og Odd Fellow logene i Kristiansand dagens lys. Da ble pasientkafeen ved Senter for Kreftbehandling ved Sørlandet sykehus HF åpnet. Dette initiativet har i ettertid vist seg å være et suksessrikt tiltak. Her får pasienter og pårørende servert snitter, vafler, kaker og kaffe/te. I utgangspunktet er dette et gratis tilbud, men mange av brukerne legger gjerne noen kroner på innsamlingsbøssen som står synlig plassert i kafeen. Kafeen betjenes av fem Odd Fellow loger i Kristiansand som stiller med to medhjelpere i en periode på fire uker og Kristiansand Sanitetsforening med tilsvarende i to uker. De Hvite Liljer deltar i dette arbeidet og stiller med to søstre mandag - fredag hver 6. uke.

De Hvite Liljer har deltatt aktivt økonomisk i landssakene i regi av Odd Fellow Ordenen sentralt. Vi støttet i 2003 Landsinnsamlingen til SOS barneby i San Vicente, El Salvador med et betydelig beløp, bl.a. takket være arven fra Solveig Skreiberg.

Den logen som i snitt gav mest var Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer i Kristiansand, med kr. 5.262 pr. medlem. Her var riktignok det største beløpet en testamentarisk gave. Men det forandrer ikke det faktiske forhold at denne logen har gitt mest. De Hvite Liljer får derved sitt navn på byens sosialsenter.

Fra: De Tre Kjedeledd, nr 5,2004

Huset som bærer De Hvite Liljers navn, har tjent som sosialsenter og barnehage for de aller minste både fra barnebyen og fra samfunnet rundt.

Fra «huset vårt» De Hvite Liljer i El Salvador (Foto: ukjent)

Likeså støttet vi landsaken i 2013 med etableringen av en barneby i Malawi.

Samme år deltok vi i et fellesprosjekt med 4 loger hvor Lillebølgen fikk en fibroakustisk behandlingsstol. Lillebølgen er et kommunalt bo- og behandlingshjem for barn i alderen 0-18 år og som har det til felles at de har ulike multifunksjonshemninger.

Logesøstrene fortsetter sitt sosiale arbeid og støtter økonomisk lokale aktører i organisasjoner vi opp igjennom årene også tidligere har støttet. Også andre organisasjoner som Blå Kors, Kirkens Bymisjon og barn på Kriesesenteret har de senere årene fått støtte.

De Hvite Liljer valgte å gi sin 90-års jubileumsgave til Barnas Hus, som er et lavterskel tilbud til foreldre med små barn og som sliter i hverdagen. Det er Blå Kors som driver Barnas Hus.

XI. Avslutning

Gjennom arbeidet med oppgaven har vi lært om mange trofaste og dyktige søstre som er gått bort og som minnes i ærbødighet fordi de var med å skape den ånd som har preget og som preger Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer. Langt flere enn de vi har viet spesiell oppmerksomhet her, hadde fortjent en bred omtale, men vi måtte gjøre et utvalg.

Samtaler med eldre søstre og gjennomgang av dokumenter, viser at det også har vært utfordringer for logen, gjennom konflikter og uenigheter mellom sterke og dyktige logesøstre i årenes løp. Vi har ikke «gravd» videre ned i dette, både fordi vi ikke i de fleste tilfeller ikke kan få høre begge parters syn på saken og fordi det ikke tjener noen å rippe opp i dette.

Vedlegg:

1. Embedskollegiene 1924 - 2014

2. Prolog ved 90-årsjubileet

Kilder:

Tore Lund Andersen: « Om Odd Fellow Ordenens Liv og Virke på Agder»

Referater fra embedsmøter

Protokoller fra logens møter

Div. festskrift

